

Divadlo v USA ve druhé polovině
dvacátého století

Living Theatre
Bread and
Puppet Theatre

New York - Broadway

■ Broadway (Manhattan)

- ulice v New Yorku, na Manhattanu
- délka více než 25 km
- probíhá Manhattanem od jihu k severu, podél řeky Hudson
- původně indiánská stezka

New York - Brodway

New York City – Broadway Theatre

■ Broadway Theatre

- divadla na Broadwayi, New York City, mezi 41. a 53. ulicí a mezi 6. a 9. Avenue
- uprostřed Broadwaye je Times Square – křižovatka Broadwaye a 7. Avenue
- The Great White Way

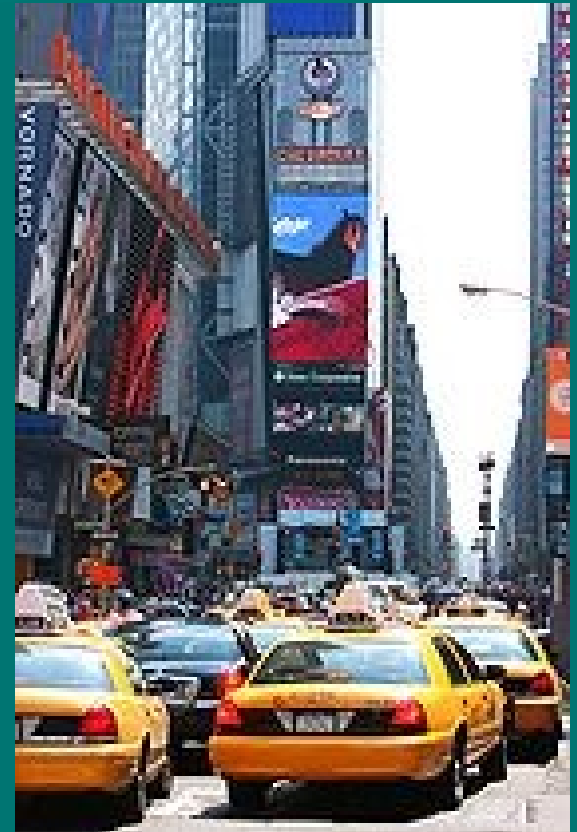
New York City – Broadway Theatre

- oficiální, velká, prestižní divadla (cca 40), nad 500 míst
- **Empire Theatre** (1893)
- **Lyceum Theatre** (1903)
- **Broadway Theatre** (1924)
- původní budova **Metropolitan Oper** (do r. 1966)... etc.

Broadway Theatre (1924)

Times Square

Lyceum Theatre, plakáty na Broadwayi

Winter Garden Theatre / New Amsterdam Theatre

Off-Broadway

- divadla, která vznikla v 50. letech 20. stol. jako reakce na zkomercionalizovaný provoz Broadwaye
- tato divadla se nacházejí poněkud stranou od Broadwaye, ale ve vazbě na tuto čtvrt'
- jsou mnohem menší než Broadway-Theatre: mívají 100 – 500 míst
- hry, které uspěly na off-Broadway, bývaly přeneseny na Broadway (*Hair, Chorus Line* aj.)

Off-off-Broadway

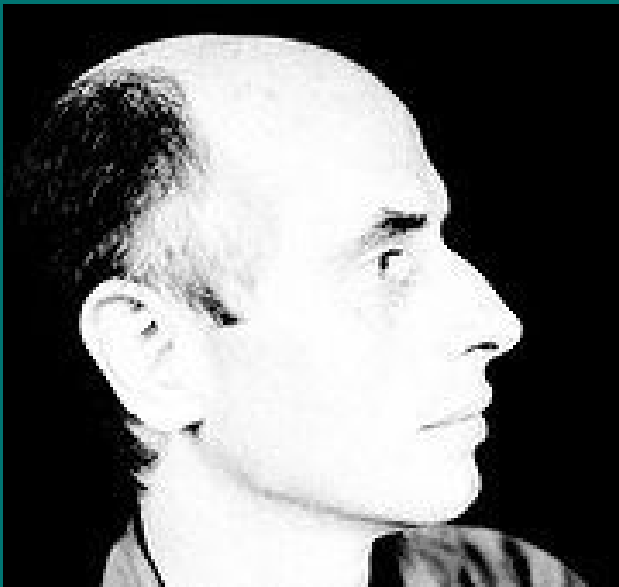
- divadla, která vznikala po r. 1958
- začínají v Greenwich Village (kavárny, kina...)
- jsou po celém New Yorku
- moderní experimentální divadlo, proti oficiálnímu establishmentu
- mívají pod 100 míst v hledišti
- nezávislá divadla

LIVING THEATRE

vznik r. 1946 v New Yorku

Judith Malinová (1926 – 2015)

Julian Beck (1925 – 1985)

Living Theatre

- **Judith Malinová**

- herečka

- **Julian Beck**

- básník, malíř, herec

- seznámili se na dramatické dílně Erwina Piscatora v New Yorku

Living Theatre

- anarchisticko-pacifistická postdramatická divadelní skupina
- vliv Artauda (*Divadlo a jeho dvojeneč*), Brechta
- v 50. letech uváděli Brechta, Cocteaua, Eliota či Gertrudu Steinovou
- hráli na různých místech (byty, sklepy, kluby, kavárny atp.)

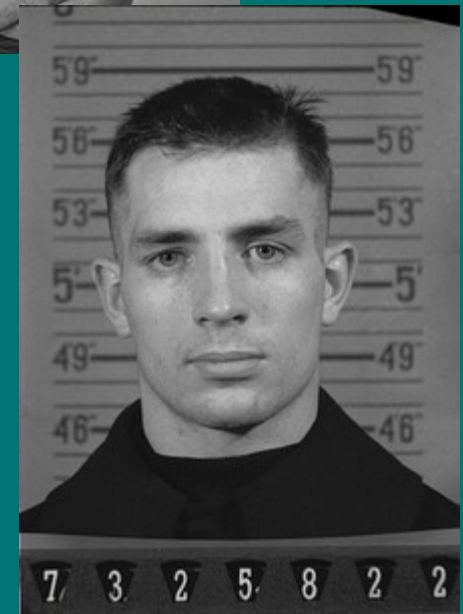
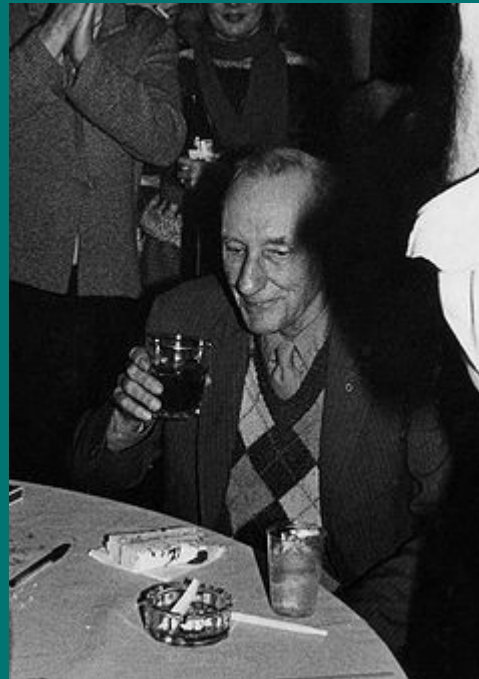
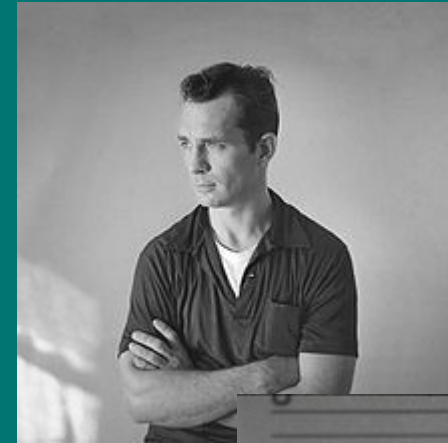
Living Theatre

- časté zavírání těchto scén (finanční důvody, konflikty s místní samosprávou, neplacení daní na protest proti válce ve Vietnamu aj.)
- pomáhají vytvářet pojem off-Broadway

Living Theatre

- umělecká improvizace
- nekonvenční divadelní postupy
- blízkost se spisovateli generace beatníků
 - **Jack Kerouac** (1922 – 1969)
 - *Na cestě*
 - **Allen Ginsberg** (1926 – 1997)
 - *Kvílení*
 - **William Burroughs** (1914 – 1997)
 - *Nahý oběd, Feták, Teplouš*

Allen Ginsberg, Peter Orlovsky / William Burroughs / Jack Kerouac

Living Theatre

- **Spojka (Connection, 1959)**
 - „natáčení“ dokumentárního filmu o narkomanech
 - první významný úspěch

Living Theatre

- **Garňák (The Brig, 1963)**
denní režim ve vězení amerického
námořnictva

Living Theatre / Garňák

- garňák = garnisonní (vojenské, posádkové) vězení
- autoritativní charakter americké společnosti
- vězení a násilí jsou hlavními metaforami represivního systému, který rozděluje lidi na oběti a vykonavatele represe

Living Theatre

- 1964 – odchod do Evropy
 - po premiéře a zákazu představení *Garňák* - „skupinová emigrace“
- radikalizace názorů – pacifistické a anarchistické tendence
- nové hry – kolektivní autorství
- vliv na hnutí hippies
- život v komunitě
- divadlo na ulici, v plenéru...

Living Theatre – Evropa (60. léta)

- **Mystérie a menší kusy** (Mysteries and Smaller Pieces, 1964)
 - tzv. divadlo „spoluúčasti“ – herec vejde na scénu a stojí až několik desítek minut, čeká na reakce publika

<http://www.youtube.com/watch?v=sVtyKQGZ940>

Living Theatre – Evropa (60. léta)

- **Ráj teď' (Paradise Now, 1968)**
 - představení pro festival v Avignonu
 - v některých scénách volná improvizace
 - někteří herci se při recitaci seznamu tabuizovaných věcí při položce „nahota“ svlékali – odchod z divadla do ulic – skandály, zatýkání pro obnažování na veřejnosti...
 - http://www.youtube.com/watch?v=jF7_BdHiNA

LIVING THEATRE

Ráj teď' (Paradise Now, 1968)

LIVING THEATRE

Ráj teď' (Paradise Now, 1968)

photograph by Gianfranco Mantegna

LIVING THEATRE

Ráj ted' (Paradise Now, 1968)

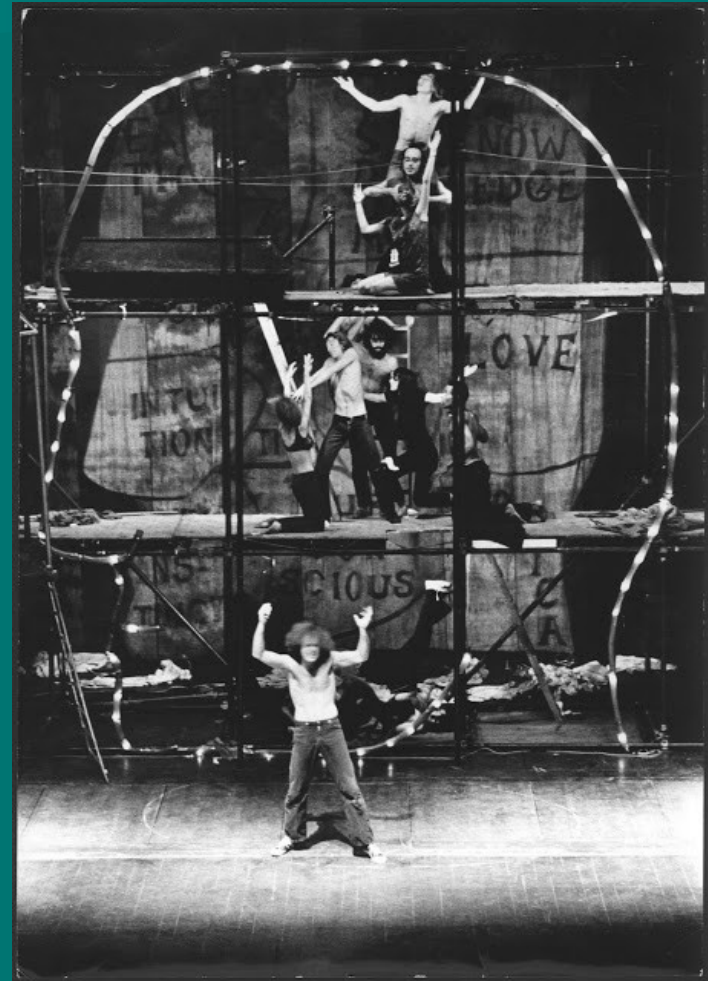

LIVING THEATRE
Ráj teď' (Paradise Now, 1968)

- <https://www.youtube.com/watch?v=3oycJjTSgM>
A

Living Theatre – Evropa (60. léta)

- **Antigona**
- **Frankenstein**

Living Theatre

- 1968 – návrat do USA
- kočování po USA – diskuse, spory
- 1970 – rozpad na tři / čtyři skupiny
- Beck a Malina – ve Francii, odtud cesty po Evropě, Jižní Americe
- opět v USA – mj. pouliční divadlo

Living Theatre

- budova v New Yorku na Manhattanu (1985)
- jedna ze skupin v Itálii
- dodnes jezdí po světě, většinou s novými podobami někdejších inscenačních hitů

Living Theatre – „Garňák“ v Berlíně, 2008

LIVING THEATRE

JUDITH MALINOVÁ – jak šel čas...

BREAD AND PUPPET THEATRE

Peter Schumann

Bread and Puppet Theatre

BREAD AND PUPPET THEATRE

- divadlo loutek, alternativní, silně levicové
- vzniklo v New Yorku (1962 – 63), dnes sídlí v Gloveru (Vermont, USA)
- **Peter Schumann** (*1934)
- před představením – pečení chleba, po představení každý divák dostane chleba s *aioli* (pasta z oliv a česneku)
- divadlo (umění) je (má být) pro člověka tak běžné jako chleba

BREAD AND PUPPET THEATRE

- aktuální politická témata
- tematické okruhy: mýty, pohádky, bible
- láska, dobro, pokora
- odvrát od konzumního života
- kritika oddělení bydlení a práce
- návrat k zemědělství (život na farmě)

BREAD AND PUPPET THEATRE

- loutky různých velikostí (až 5 m)
 - vodí se pomocí hůlek
- masky
- pouliční divadlo – uváděno na veřejných prostranstvích
- 2 – 100 herců, hudebníků, loutkoherců (mezi nimi děti)

Poslání divadla

- P. Schumann:
Bread and Puppet Theatre je *„...stálá dílna pro sochařství, pantomimu, tanec, vyprávění příběhů, výrobu loutek a hraní s loutkami, hudbu a výrobu nástrojů“*

BREAD AND PUPPET THEATRE

BREAD AND PUPPET THEATRE

BREAD AND PUPPET THEATRE

26.4.2018 Václav Cejpek

BREAD AND PUPPET THEATRE

- <https://www.youtube.com/watch?v=NxkCBMI6dqs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ATF85wTuXf0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=0XvKdbQvUxo> (muzeum)
- <https://www.youtube.com/watch?v=K5CKIqD8INE> (Legenda o svatém Kříži – podle cyklu fresek od Piera della Francesca)